

Doktori (PhD) értekezés tézisei

**Külföldi munkavállalás a
gyergyóremetei középkorú családok
körében**

Nagy-Menyhárt Szidónia

Témavezető: Dr. Nagy Terézia

DEBRECENI EGYETEM

Humán Tudományok Doktori Iskola
Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program

Debrecen, 2025

Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

Kutatásunkban a külföldi munkavállalás hatását vizsgáljuk a gyergyóremetei családok körében, különös tekintettel a migráció eredményeképpen létrejövő társadalmi és családszerkezeti átalakulásokra. A centrum–periféria viszonyrendszerében értelmezve Gyergyóremete egy periférikus, kibocsájtó település, ahol a külföldi munkavégzés mindig is domináns készpénzkereseti forma volt.

Fontosnak tartjuk már kezdetekkor a menekült és migráns fogalmak közötti különbségtételt, mivel a médiában megjelenő tartalmak és napjaink politikai diskurzusa gyakran összemosza a fogalmak jelentését, ezáltal pedig torzulhat a vizsgált társadalmi jelenség értelmezése. A menekült fogalom definiálására célszerű alapként tekintenünk az 1951-es Genfi Egyezményben foglaltakra, amely a következőképpen hangzik: „faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való

megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; vagy aki állampolgársággal nem rendelkező és korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva ilyen események következtében nem tud, vagy az üldözéstől való félelmében nem akar oda visszatérni” (UNHCR, 2010:3). A meghatározásból láthatjuk, hogy a menekült pontosan körülhatárolt jogi kategória. A migráns fogalom az IOM (2019) szerint sokkal inkább egy leíró fogalom, mintsem jogi terminus. Olyan személyre vonatkozik, aki megszokott lakóhelyétől eltérő helyre költözik, országhatáron belül vagy kívül, ideiglenesen vagy véglegesen, különböző okok miatt. Hangsúlyozzuk, hogy kutatásunkban a munkavállalás céljával lakhelyet változtató migráns terminusra fókuszálunk, a külföldi munkamigráció gyergyóremetei családok körében gyakorolt hatását vizsgáljuk. Sokrétű, összetett folyamatról beszélhetünk, amelynek valódi gyökerei sok esetben mélyfúrásokkal is nehezen értelmezhetőek.

Témaválasztásunkat két okból is fontosnak tartjuk, a munkavállalási céllal történő elvándorláshoz személyes és szakmai vonalon is egyaránt kapcsolódunk. Egyrészt, a vizsgált település Polgármesteri Hivatalában betöltött munkakörnek köszönhetően rálátással rendelkezünk a társadalmi jelenség tágabb és komplexebb hatására, amely befolyásolja a község közösségének mindennapjait. Másrészt pedig személyes érintettségünk is meghatározó ebben a kérdéskörben, mivel családjukban is vannak migrációs tapasztalattal rendelkező közeli hozzátartozók. Az érintettség, a kutatói pozíció függetlenítése és a szakmai hitelesség megőrzése okán a családtagokat nem kívántuk bevonni a kutatásba.

A rendszerváltást követő ezredfordulót, majd Románia Európai Unió csatlakozását megelőző nemzedékek saját környezetükben is naponta tapasztalták a mélyreható társadalmi változásokat. A strukturális kényszerek okozta átmenetiséget, bizonytalanságot, az információs társadalom kiépülése fele mutató folyamatok növelték. Kutatási terepünk lakói

szembesültek a lokális és a globalizációs mobilitás dilemmájával. T. Kiss Tamás (2024:323) a „kvázi közösség” meghatározásában „glocalizáció” kifejezést használja, amellyel a kötődés egyidőben történő kiterjedését magyarázza lakóhelyhez térben távol élve is. Elemzésünk alapegysége a transznacionális család, amelyben a család tagjai távol élnek ugyan egymástól, de a kötelezettségeik és kötelekeik továbbra is fennmaradnak. Kutatásunkban a jelenkort vizsgáljuk, lehetőségként és kihívásként állnak előttünk a várható eredmények, melyek előbbre vihetik a helyi közösségről szóló tudásunkat.

A székelyföldi Gyergyóremetéről induló migrációs közösség a vizsgált kulturális egység. Több évszázad adataiban követhetjük nyomon e kis közösség attitűdjét a társadalmi változásokra, melyek nem hagyták érintetlenül ezt a történelmi-földrajzi-gazdasági adottságok által meghurcolt és próbára tett, periférikus létformájú, katonáskodó-paraszti életvilágot. A stabilitásra és bőségesebb egzisztenciára való törekvés a remetei ember legfontosabb elvének mondható. Ez

érvényesül a migrációt választók életcéljában, életvitelében is. Benne élve a kutatott lokális közösségben, a szociológia kvalitatív módszerét alkalmazva elemezzük a migráció működésének mechanizmusát, annak összetevőit, mélyebb rétegeit, a mikroközösség reakcióit a strukturális kényszerek közepette.

Kutatásunk fókusza: (1) Az elvándorlás megértését, illetve annak különböző kategóriákba sorolhatóságát, nemzetközi migrációs elméletek segítették a kutatásban. Szükségesnek tartjuk a klasszikus és modern migrációs elméletek áttekintését. Célunk ugyanakkor a lokális migráció elhelyezése a nemzetközi elméletek között, ugyanakkor felmerül a kérdés, hogy mennyire vizsgálható a történelmi múltra tekintő helyi jelenség egy-egy nemzetközi migrációs elmélettel? (2) A külföldi munkamigráció olyan családokra gyakorolt hatásának vizsgálatára összpontosítunk, amelyek kiskorú gyereket/gyerekeket nevelnek. Milyen hatással van a külföldi munkavállalás a mindennapokra? A külföldön dolgozó férj / feleség

hogyan tudja szülői feladatát távolról ellátni? Milyen társadalmi és érzelmi következményei vannak a munkamigrációnak a transznacionális családok körében? Hogyan formálja a transznacionális munkamigráció a hagyományos szerepeket és funkciókat? Kiemelten fontosnak tartjuk az otthonmaradók mindennapjaiba is betekintést nyerni, de nem célunk a gyerekekkel is interjút készíteni. (3) A külföldi munkavállalás mozgatórugója valamilyen cél, motiváció. Melyek azok a fő motivációs tényezők, amelyek alapján csoportosíthatóak interjúalanyaink? Hogyan változott a kezdeti motiváció és milyen összefüggésben van a külföldi munkavállalás gyakoriságával, illetve annak tartósságával? Van-e kapcsolat a munkavállalók motivációja és a célország között? (4) Értekezésünkben arra próbálunk rámutatni, hogy a migrációt választóknak miként sikerült hozzá igazítaniuk új életterükön az örökölt eszméket, mintákat, célokat az ottani fejlődési trendekhez, társadalmi valósághoz. (5) Empirikus kutatásunkat a Covid-19 világjárvány szakította meg. Egy olyan nemvárt esemény volt, ami – ha csak néhány

hónapra is – de megállásra kényszerítette a világot. Hogyan befolyásolta mindez a külföldi munkavállalást? Milyen nehézségekkel szembesítette családtagokat?

Kutatási kérdéseink megválaszolását segíti az előzmények ismerete. Mi az 1989-es rendszerváltás utáni migráció problémáját vizsgáljuk, elemezzük. Előzményként gondolunk az azt megelőző korokra, melyekben egyformán jelen van a belső mobilitási igény és a külső akarat, a strukturális kényszerek érvényesülése. Központi kérdéssé vált a mindenkori faluközösségben annak megtartó és kibocsátó volta, a menni vagy maradni duáliája, a különböző társadalmi rendszerekhez helyben való alkalmazkodása vagy a migrációs kihívásokra való válaszadása. A helyben maradtak legfontosabb reakciója a közösség(ek) folyamatos újjá szerveződésében öltött formát és vezetett a jövőbe. A spontán vagy generált migrációs életutakban a megszakadt kontinuitás, a bizonytalan egzisztencia és a sikeresebb élet vágya, beteljesülésének reménye egyaránt érvényesül.

Munkánk felvázolt migrációs folyamatokról és azok összetevőinek feltárásáról szól. Részben rögzíteni igyekszünk a jelenséget, másrészt értelmezzük és megválaszoljuk a feltárt adatok alapján kutatási kérdéseinket.

A külföldi munkamigráció elemzése során kutatásunk keretét a nemzetközi migrációs elméletek adják, mivel hozzájárulnak a migráció összetett és sokrétű jelenségének alapos megértéséhez és empirikus vizsgálatunk elemzéséhez. Az elméletek áttekintése lehetővé teszi a migrációt előidéző motivációs tényezők és folyamatok feltárását, kiemelt figyelmet fordítva a gazdasági, politikai és társadalmi jelenségek vizsgálatára. A migráció különböző típusainak vizsgálatához különböző motivációs tényezők társíthatók. A hasonlóságok és különbségek sorjázása világít rá arra, hogy a migráció egységes nemzetközi szabályozása miért nem megoldott probléma.

Az alkalmazott módszerek

Kvalitatív módszerként a félig strukturált interjúkészítést alkalmaztuk empirikus kutatásunk során. A szakirodalmakat tanulmányozva érzékeltük, hogy a társadalomtudományokban vitatott kérdés a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerek együttes használata. Mitev Ariel (2015) elméletében a kvantitatív kutatás során egy kijelölt ösvényen kell végig haladni, minden pontot érintve, míg a kvalitatív kutatásnál a tájékozódási pontokat is a kutatónak kell kijelölnie a folyamatosan változó terepen. Az utóbbinak nehézsége lehet, hogy nincs számszerűsíthető eredménye, nehezen standardizálható. Kutatásunkban a migráció dinamikáját vizsgálva nem törekedtünk számszerűsíthető eredményekre, mivel a „mélyfúrásokkal” a standardokon túlmutató részletek feltárására törekedtünk. Az elmúlt 5 évben 46 interjút készítettünk. Vizsgálódásunk időszaka a Covid-19 világjárvány következtében elhúzódott, új kutatási dimenziók beemelését eredményezte. Interjúalanyainkat ennek függvényében három csoportra

oszthatjuk, a világjárvány megjelenése előtt, alatt és után készült interjúk szerint.

A kvalitatív kutatás alapja az események részletgazdag és helyzetfüggő adatok alapján történő megértése, a társadalmi helyzetek és interakciók hatásának kimutatása az egyének beszédmódja alapján (Locke et al., 1998). „A kvalitatív kutatók a dolgokat természetes színtereikben vizsgálják, megkísérik megérteni vagy értelmezni a jelenségeket azokkal a jelentésekkel, amelyeket az emberek adnak a dolgoknak” (Denzin–Lincoln, 2003:5). A kvalitatív kutatásra gyakran használja a szakirodalom az interpretatív jelzót, amely értelmezést, magyarázást jelent. Bruner (2004:16) szerint „a jelentésalkotás azt jelenti, hogy a világgal való találkozásokat a nekik megfelelő kulturális kontextusba helyezzük, annak érdekében, hogy megtudjuk, miről szólnak”.

Kutatásunk első szakasza 2019 októbere és 2020 márciusa közötti időszakban zajlott, míg a második szakasz 2022. szeptemberétől-decemberéig tartott. A kutatás során 46 egyéni interjút személyesen rögzítettünk

az alanyok otthonában. A Covid-19 világjárvány megszakította empirikus kutatásunkat, ugyanakkor új dimenziót is megnyitott számunkra. Ennek megfelelően kiegészítettük interjúvázlatunkat a pandémiával összefüggő kérdésekkel. Lehetőségként tekintettünk a járványra, annak ellenére, hogy akadálnak bizonyult az elején. Kutatásunk új perspektívával gazdagodott, amelyben feltárhatóvá vált a világjárvány hatása a családok mindennapi életére és a migrációs folyamatokra. A 2023-as év folyamán kerültek rögzítésre az elkészített interjúk, amelyeket az Atlas.ti program segítségével kódoltunk és elemeztünk. Az említett program/szoftver lehetőséget biztosított a válaszadók tapasztalatainak strukturált feldolgozására. Az így nyert adatok segítségével átfogó képet kívánunk adni azokról a tényezőkről, amelyek befolyásolják a családos munkavállalók döntéseit, ugyanakkor arról is, ahogy megélik a külföldi lét kihívásait és formálódik identitásuk az új környezetben.

Értekezésünk célcsoportját elsődlegesen azok a (középkorú) családok képezik, akiknek legalább egyik

tagja külföldön dolgozik és kiskorú gyermek(ek) van(nak) a háztartásban. Az előbbieken zárójelbe tett „középkorú” jelző a kutatás kezdetén meghatározott korcsoportot jelöli. A kutatás folyamán igyekeztünk ezt szem előtt tartani, azonban a napjainkra jellemzően kitolódott gyermekvállalási idő okán fiatalabbak és idősebbek is bekerültek a célcsoportba, így elmondhatjuk, hogy kutatásunk kohorsza a 30 és 58 év közötti családapák és/vagy családanyák voltak. A mintán belül jelentős azok csoportja is, akik a családapát követve, életvitelszerűen külföldön élnek, hosszabb vagy rövidebbre tervezve ezt.

A kutatás központi témáját az elvándorlási motiváció, a külföldi lét és munka, az ott tapasztalható társadalmi normák, minták és szokások átvétele, valamint a jövőbeni kilátások képezték, a családra gyakorolt hatás összefüggéseiben. Kutatásunk kisebb, de meghatározó csoportja a kezdeti fizikai munkás létből saját vállalkozást alapító, vezető pozícióba „előlépett” egyén. Erős információértékkel bírnak az interjúk során felszínre tört motivációs változások: az első indíték

szinte minden esetben az elérhető magasabb jövedelem volt, azonban az idő múlásával, számos esetben az önmegvalósítás vált a motiváció középpontjává.

A mintában számszerűen felülreprezentáltak a férfiak (26), azonban jelentős számban vannak jelen azok a nők (20) is, akik évek óta rendszeresen szezonális munkát vállalnak külföldön, vagy férjüket követve vándoroltak ki hosszabb-rövidebb időre és dolgoznak. Három olyan nő is szerepel a mintaválasztásban, akik az otthoni feladatokat látják el. Kiemelten fontos jelentőséget tulajdonítunk e kisebb csoporttal készített interjúknak, hiszen ezek az interjúk különösen értékes és hiteles betekintést nyújtanak a családi szerepek átalakulásába, ezzel együtt pedig a hagyományos nemi szerepek újradefiniálásába is, a családon belüli dinamikák változásába a külföldi munkavállalás ideje alatt. Mivel községünk hagyományosan kibocsájtó település, amint erről az előző fejezetben is szóltunk, elterjedt az a mondás, hogy bizonyos helyzetekben, ha nincs jelen a férj, „az asszony ember is kell legyen”. Ez a kifejezés azt a szociális elvárást tükrözi, amely szerint a

nőknek – különösen, amikor férjük hosszabb időn át külföldön vállal munkát – nemcsak hagyományos női szerepeikben kell helytállniuk, hanem bizonyos értelemben a „családfő” szerepét is át kell venniük. Ennek következtében az otthon maradó nők olyan felelősségeket és feladatokat látnak el, amelyekhez korábban talán nem voltak hozzászokva, és amelyek révén új kompetenciákat és készségeket fejleszthetnek ki.

Az eredmények tézisszerű felsorolása

A külföldi munkavállalás családok körében gyakorolt hatásának elemzése volt kutatásunk célja lokális szinten, Gyergyóremetén. Sokrétű folyamatról beszélhetünk, mivel a jelenség egyszerre van hatással a gazdasági tényezőkre és érzelmekre, közösségi és egyéni hálózatokra, hagyományokra és innováción alapuló kezdeményezésekre, identitásokra és habitusokra. A többdimenziós hatás a következőképpen summázható: a külföldi jövedelem hozzájárul a család anyagi jólétéhez,

de ezzel párhuzamosan olyan bonyolult, esetenként nem azonnal érzékelhető, problémák forrása lehet, amelyek a családi kapcsolatok meggyengülését, a fizikai távolság okozta érzelmi problémák felszínre törését, valamint a gyermeknevelés kihívásait helyezik előtérbe.

A romániai rendszerváltás (1990) utáni időszak három évtizedében a makrotársadalmi folyamatok generálták a migrációs/migráló létformát, mert a külső körülmények nem kedveztek az egyének, családok, közösségek belső igényeinek, (ön)fejlődésének. A vizsgált életutakban érzékelhetjük amint a szocialista kor bomlása, szétesése maga alá temetett életformákat, lehetőségeket és tette kockázatosá az egyének, családok, helyi közösségek nem csupán mindennapi életét, hanem romboló hatását kifejtve, jövőjét is. Egyszerre vált minden bizonytalanná: nem találjuk a faluban sem a hagyományos közösséget, sem a proletár vagy polgári életforma tiszta mintáit. A rendszerváltás után felszabaduló belső tartalékenergiák a dilemmát növelték: mint hajdani parasztlaszórmazottai (1) bele kezdenek-e a hagyományos társadalom gazdasági-

kulturális restaurációjába, esetleg (2) gazdasági potenciált igyekeznek szerezni mindenféle vállalkozói tudás és tőke nélkül, vagy mindezt maguk mögött hagyva (3) a kinyílt világ újabb felfedezésére indulnak. Mindhárom lehetőségben felerősödött a kapcsolatháló szerepe, és mint látjuk, helyszíntől függetlenül, a változásokra jól reagáló, az innovációra való hajlammal rendelkezők voltak sikeresek.

A vizsgált mobilis/migrációs életutakban ugyan különböző fázisokban, de a stabilitásra való törekvés megnyilvánulásaival találkozunk általánosan, mondhatni egységesen. Az új helyre érkezők, mint ottani „jöttmentek” miközben teret és szerepet követeltek/alakítottak ki maguknak, az elhagyott lakóhelyen „törzsökösök” igyekeztek/-nek maradni a kibocsátó közösség külső és belső egységének megőrzése nélkül.

Szakirodalmi háttérként a transznacionális migráció és család definícióját tekintettük át, mivel egyrészt a nők munkavállalása, másrészt pedig a fejlett kommunikációs eszközök életre hívták ezt az elméletet,

amelybe illeszthető kutatási célcsoportunk. Itt fontosnak tartottuk külön választani a transznacionális anyák és apák, valamint az otthon maradt szülők helyzetét.

Itthon tartózkodók vagy külföldön élők egyaránt döntően kedvezőtlen irányba mozdulnak el. Interjúalanyaink narrációjában kismértékben fellelhető volt egy-egy pozitív érzés vagy gondolat, azonban rögtön beárnyékolta azt valaminek a hiánya. A legnagyobb érzelmi teher az otthon maradt édesanyáknál volt tetten érhető. Ők egyszerre kell megbirkózzanak a társ távollétéből fakadó hiányérzettel, az egyszülős szerepkör folyamatosan megújuló nehézségeivel és a felelősségérzet egyre nagyobb terhével. Otthon maradt édesapákkal ugyan nem készítettünk interjút, de a külföldön dolgozó feleségek elbeszéléséből, utalásaiból következtethettünk helyzetekre, viszonyulásokra, életfelfogásra. A gyermekkel szintén nem közvetlenül beszélünk, azonban rendre feltörtek a hiányosságok, nehézségek és kihívások, amelyekkel a szülők szövegkorpuszában találkozhatunk nem reflektált formában.

A Covid-19 világjárvány megszakította empirikus kutatásunkat. Az időbeli leállás azonban új kutatási dimenziót nyitott meg számunkra. A világjárvány idején és utána készült interjúkban már megkerülhetetlen témává vált a pandémia migrációt is formáló hatása, így konkrétan beillesztettük a kutatási tézisünkbe. A külföld – utazás – otthon tengelyén elemeztük az elhangzottakat. A külföldi lét és munka egy időre megszűnt, majd problémássá vált interjúalanyaink számára térbeli mozgás, ugyanakkor a társas interakciók változtak, elterjedtek és általánossá váltak az online kapcsolattartási formák. Az utazási korlátozások belső korlátokat is eredményeztek, amelyek fizikailag és mentális is hatással voltak a külföldi munkavállalóra és az otthon maradt családtagokra egyaránt. A világjárvány idején az otthon különösen felértékelődött, a hazaérkezés a valódi megérkezésről szólt. A hármas dimenzió (külföld – utazás – otthon) együttes vizsgálata rámutatott azokra a hosszútávú hatásokra, amelyek, ha csak egy időre is, de átértékelték

a külföldi munkavállalást és az otthon-érzés megtapasztalását.

Kutatásunk újszerűsége több nívón is megmutatkozik. Lokális szintre fókuszál és csak a munkamigráció hatását elemzi, szemben az eddig végzett nagyobb kvantitatív háztartási kérdőíves felmérésekkel. A kvalitatív kutatás lehetővé tette számunkra, hogy induktív módon, mikro szinten, az egyének és családok szintjén kódolással elemezzük a folyamatokat. Szemrevételezhettük a családok sajátosságait, elméleti telítettségig jutva egyediségüket kerestük a felszín mögötti egyformaság ellenében. Az interjúkészítés és memoírás módszerekkel, az adatgyűjtéssel párhuzamosan, személyes narratívákat tártunk fel, amelyek nem csupán statisztikai adatok. Ugyan nem hangsúlyoztuk, de kutatásunk interdiszciplináris jellege meghatározó volt, hiszen a szociológia, pszichológia és antropológia tudományágak együttesen kerültek alkalmazásra.

Kutatásunkban egyedi migrációs életutakat tártunk fel és elemeztünk. Közben tudomásul vettük a

hiányosságaink, melyek újabb kutatási feladatokat közvonalaznak. Így értekezésünket nem tekintjük befejezettnek, csupán egy mérföldkőnek, mely folytatásra inspirál.

Felhasznált szakirodalom

Bruner, Jerome (2004). *Az oktatás kultúrája*. Gondolat Kiadó.

Denzin, Norman K. – Lincoln, Yvonna S. (2003). Introduction: The Discipline and Practice of Qualitative Research. In Denzin, Norman K. – Lincoln, Yvonna S. (Eds.), *Strategies of Qualitative Inquiry*. Sage. Thousand Oaks.

International Organization for Migration (IOM). (2019). *Glossary on Migration* (2nd ed.). IOM, https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf (2025.08.14.)

Locke, L. F. – Silverman, S. J. – Spirduso, W. W. (1998). *Reading and understanding research*. Sage.

Mitev Ariel Zoltán (2015). Alternatív felvezetés – A kvalitatív kutatás formabontó szerepe. In Horváth Dóra – Mitev Ariel Zoltán (Szerk.), *Alternatív kutatási kézikönyv* (15–20). Alinea Kiadó.

T. Kiss Tamás (2024). *Művelődéstörténeti és kultúrpolitikai tanulmány*. Wesley János Lelkészképző Főiskola.

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). (1951). *Text of the 1951 Convention Relating to the Status of Refugees*. UNHCR. <https://www.unhcr.org/sites/default/files/2025-02/1951-refugee-convention-1967-protocol.pdf> (2025.08.12.)

Nyilvántartási szám: DEENK/468/2025.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Nagy-Menyhárt Szidónia
Doktori Iskola: Humán Tudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10067686

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (2)

- Nagy-Menyhárt, S.:** A helyidentitás válsága munkamigráció folyamatában egy székelyföldi nagyközségben.
In: Válság, változás, perspektívák 2. kötet. Szerk.: Ajtony Zsuzsanna, Prohászka-Rád Boróka, Tódor Erika-Mária, Scientia Kiadó, Kolozsvár, 109-123, 2022. ISBN: 9786069750667
- Nagy-Menyhárt, S.:** Migrációs hajlandóság kialakulása középiskolások körében.
In: "A nemzeti összetartozás jegyében" Tanulmányok a doktori és posztdoktori képzésben résztvevő, külföldi magyar egyetemi hallgatók online PhD-konferencia előadásából. Szerk.: Fejős Sándor, Kanyári József, Ages Quod Agis Nonprofit Kft., Márton Aron Kollégium és Szakkollégium, Szeged, 141-150, 2021. ISBN: 9789638701015

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (3)

- Nagy-Menyhárt, S.:** Családegysítés céljával elvándorolt családok helyhez kötődése.
Kult. Köz. 1, 59-65, 2024. EISSN: 2732-0286.
DOI: <http://dx.doi.org/10.35402/kek.2024.1.6>
- Nagy-Menyhárt, S.:** Megélhetési stratégiák egy székely faluban: Módszertani megfontolások.
Kult. Köz. 14 (2), 59-65, 2023. ISSN: 0133-2597.
DOI: <http://dx.doi.org/10.35402/kek.2023.2.9>
- Nagy-Menyhárt, S.:** Családanyák szerepvállalása a munkamigráció folyamatában.
Acta med. sociol. 11 (31), 131-143, 2020. ISSN: 2062-0284.
DOI: <http://dx.doi.org/10.19055/ams.2020.11/31/11>

Magyar nyelvű konferencia közlemények (1)

- Nagy-Menyhárt, S.:** A külföldi munkavállalás hatásának elemzése a Gyergyóremetei középkori családok életében.
In: *Térség és tudomány* / Bodó Julianna, T3 Kiadó, Sepsiszentgyörgy, 181-186, 2019. ISBN: 9789731962900

További közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (1)

7. **Nagy-Menyhárt, S.**: Tervezés lokális léptékben: A gyergyóremetei Önkormányzat stratégiakészítési gyakorlata.
In: Beruházás és/vagy közösségépítés. A helyi fejlesztés mintázatai Gyergyóremetén. / Biró A. Zoltán, Laczkó-Albert Elemér, Sárosi-Blága Ágnes, Gyergyóremete Helyi Önkormányzata, Gyergyószentmiklós, 212-230, 2019. ISBN: 9786069810910

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

8. Biró, A. Z., Sárosi-Blága, Á., Székely, K. K., Szász, M. M., **Nagy-Menyhárt, S.**, Kovács, O. E.: Új vállalkozási modellek vidéki környezetben az új vidékfejlesztési paradigma kontextusában. *Észak-magyarországi Stratégiai Füzetek*. 19 (2), 30-40, 2022. ISSN: 1786-1594.
DOI: <http://dx.doi.org/10.32976/stratfuz.2022.18>

Magyar nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (3)

9. Biró, A. Z., Sárosi-Blága, Á., Székely, K. K., Szász, M. M., **Nagy-Menyhárt, S.**: Fialat kutatók vidéki térségben. *Pro Sci. Ruralis*. 4 (1-2), 103-148, 2019. ISSN: 2457-9068.
10. **Nagy-Menyhárt, S.**: Agrárinnováció és térségfejlesztés. *Pro Sci. Ruralis*. 3 (3-4), 160-163, 2018. ISSN: 2457-9068.
11. **Nagy-Menyhárt, S.**: Helyi fejlesztés - lakossági viszonyulás: Elemzés egy székelyföldi község példáján. *Pro Sci. Ruralis*. 3 (1), 52-60, 2018. ISSN: 2457-9068.

Idegen nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (1)

12. Biró, A. Z., Sárosi-Blága, Á., Székely, K. K., Szász, M. M., **Nagy-Menyhárt, S.**, Kovács, O. E.: New enterprise models in rural areas in the context of new rural development paradigm. *Pro Sci. Ruralis*. 7 (2), 112-132, 2022. ISSN: 2457-9068.
DOI: <http://dx.doi.org/10.59357/ProSciRural.2022.2.06>

A DEENK a Jelölt által a Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudománytermetriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte

